

Chotár obce sa rozprestiera v severovýchodnej časti Východoslovenskej nížiny. V minulosti patrila východná časť Zbudze do Užskej a západná časť do Zemplínskej stolice. Od roku 1881 pripadla spojená obec definitívne do Zemplínskej župy.

Najstaršie osídlenie chotára dokumentuje ojedinelý nález kamenného nástroja z paleolitu. Do obdobia neolitu patria početné sídliskové pamiatky. V obci sú mohylové násypy z obdobia eneolitu, doložené je tiež osídlenie z doby bronzovej, doby laténskej, doby rímskej a slovanské osídlenie z 9. – 10. storočia. Najstaršia písomná správa o Zbudzi je v listine kráľa Bela IV. z rokov 1235 – 1270 (nezachovala sa). Stručný zápis o nej nachádzame až v roku 1409. V 14. až 17. storočí sa názov obce vyskytol i v tvaroch „Zubugya, Zbugya, Izbugya“ (odvodený je od slovanského osobného mena Zbud a svedčí o starobylosti tejto dediny, ktorá tu existovala zrejme aj pred 11. storočím). Po získaní majetkov si tu zemanovia postavili kúriu. V 2. polovici 13. storočia patrila časť dediny šľachticovi Jakovovi z rodu Kaplyon. Od konca 16. storočia sa vlastníkom majetku stáva rodina Vicmándyovcov. Neskororománsky kostol pochádza asi z polovice 13. storočia. Niektoré architektonické prvky sú dodnes súčasťou rímskokatolíckeho kostola Panny Márie Sedembolestnej (s kryptou Vicmándyovcov – patrónov kostola). Gréckokatolícky chrám postavili v roku 1938. Tunajšia kúria bola neskôr používaná ako sýpka. Obyvatelia Zbudze boli najmä roľníkmi. Vodný mlyn na brehu Laborca sa spomína v roku 1337. Na prelome 16. a 17. storočia i neskôr, bola zemplínska Zbudza malým zemianskym sídlom (patrila viacerým vlastníkom, napr. aj Sztárayovcom, Csákyovcom a ďalším). Začiatkom 18. storočia prichádzajú zo severnejších častí Zemplína i Šariša noví prisťahovalci – najmä príslušníci východného obradu.

V chotári Zbudze sa zistili ložiská kamennej soli. V 2. polovici 20. storočia sa uskutočnila elektrifikácia obce, vystavali školské a športové zariadenia, objekty občianskej vybavenosti, zrealizovala sa plynifikácia a pod. Súčasná obec má takmer 150 obývaných domov a 540 obyvateľov.